

Svar på skriftligt spörsmål SSS 336/2024 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga utdelningen av gratistidningar och reklamblad

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 336/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Antti Kurvinen /cent. m.fl.:

Utnyttjar regeringen sin möjlighet att utöva sin ägarstyrningsbehörighet helt och hållet vid Posti Abp:s bolagsstämma för att trygga framtiden för de gratistidningar som är centrala för den lokala informationsförmedlingen samt för att trygga utdelningen, inklusive arbetsplatserna, av reklam som är viktig för företags- och medborgarsamhällets funktion och vilka andra åtgärder ämnar regeringen vidta för att trygga postutdelningstjänster i hela Finland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Inom Postens verksamhetsmiljö pågår en större och mer utmanande omvälvning än någonsin. Mängden papperspost som delas ut av Posten har minskat med cirka 70 procent under de tio senaste åren. Till hushållen delas frankerade brev ut i genomsnitt endast en gång i månaden, de flesta fakturor skickas elektroniskt och finländarna läser tidningar digitalt. Utöver minskningen av utdelningsmängderna försvagas utdelningsverksamhetens lönsamhet av att Finland är ett glesbefolkat land med en befolkningstäthet som hör till de lägsta i Europa.

På grund av denna omvälvning måste Posten som bolag tidvis anpassa sina funktioner och söka nya tillväxtpotentialer för att även på lång sikt ha förutsättningar för en hållbar affärsverksamhet. Posten har klarat sig bra i de förändringar som skett inom verksamhetsområdet genom att trygga posttjänsterna i hela landet och samtidigt ge regelbunden vinstutdelning till ägaren.

I egenskap av ägare förväntar sig staten att Posten, liksom även andra statligt ägda företag i aktiebolagsform, utövar en såväl lönsam som ansvarsfull företagsverksamhet. Posten drivs inte med skattemedel, utan alla dess inkomster kommer från kunderna.

Tidningar hör inte till de samhällsomfattande tjänsterna, utan tidningsutdelningen ordnas fortfarande utifrån kommersiella avtal. Marknaden för gratistidningar och annan oadresserad utdelning är också mycket konkurrensutsatt.

För att trygga utdelningen av adresserade brev enligt Postens skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på riksnivå ska Posten agera företagsekonomiskt lönsamt.

Volymminskningen för massmarknadsföring har varit kraftigare än för adresserad post. Omvälvningen inom printbranschen gäller inte enbart Posten, utan i vidare bemärkelse hela branschen, förläggare, tryckerier och även andra distributionsföretag. De senaste årens utveckling i fråga om den mängd post som delas ut och det minskade antalet annonsörer har lett till att oadresserad utdelning av reklam och tidningar är olönsam.

Oadresserad utdelning är helt kommersiell affärsverksamhet som förutom Posten också sköts på marknadsvillkor av flera andra distributionsföretag runtom i landet. Redan nu använder många tidningsförläggare andra distributionsbolag för sin reklam- och tidningsutdelning. För att även i fortsättningen kunna verka i hela Finland måste Postens verksamhet vara lönsam.

Posten sörjer även i fortsättningen tillsammans med andra aktörer för att samhällets behov att nå medborgarna i störnings-, undantags- eller krissituationer kan skötas med reklamfria meddelanden som delas ut till varje hem. Även de adresserade posttjänsterna fortsätter som vanligt, dvs. tidningar och brev delas även i fortsättningen ut i hela landet.

I fråga om de arbetsplatser som nämns i det skriftliga spørsmålet bedömde Posten det totala reduceringsbehovet till högst 130 personer när omställningsförhandlingarna inleddes. Det uppskattade reduceringsbehovet har under förhandlingarna preciserats till högst tre personer.

Ägarstyrningen grundar sig på lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning, aktiebolagslagen och god förvaltningssed. Dessa fastställer ägarens, bolagets styrelses och operativa lednings skyldigheter och rättigheter. De ändringar som Posten meddelar är företagsekonomiska beslut som fattas av bolagets operativa ledning.

I och med ändringen av postlagen som fastställdes i februari 2023 övergick man från insamling och utdelning fem dagar i veckan som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna till insamling och utdelning tre dagar i veckan den 1 oktober 2023. I och med ändringen infördes ett temporärt statsunderstöd för utdelning av tidningar. Syftet med understödet är att skapa förutsättningar för tidningsutdelning fem vardagar i veckan i områden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar på kommersiella villkor och inte heller finns tillgång till en heltäckande morgondistribution fem dagar i veckan. På detta sätt tryggar regeringen tidningsutdelningen i hela landet även i fortsättningen.

Helsingfors 11.10.2024

Europa- och ägarstyrningsminister Joakim Strand